

Η ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (Δεκέμβριος 2009)

Συγγραφέας: ED MILIBAND

Πού πάμε τώρα; Αυτό το ερώτημα απευθύνουμε όλοι στον εαυτό μας μετά την Κοπεγχάγη. Πρέπει να ξεκινήσουμε κατανοώντας τα μαθήματα του τι πήγε λάθος, αναγνωρίζοντας όμως και τα επιτεύγματα. Ήταν μια χαοτική διαδικασία, γεμάτη διαδικαστικά παιχνίδια. Τριάντα ηγέτες άφησαν τους διαπραγματευτές τους στις 3 π. μ. της Παρασκευής, τελευταίας νύχτας επεξεργασίας του σύντομου κειμένου της συμφωνίας. Για να επιτύχουμε συμφωνία, χρειαζόμασταν ταχείες ενέργειες, γιατί ο χρόνος τελείωνε. Πέντε ώρες αργότερα, είχαμε φθάσει στην τρίτη παράγραφο.

Τα διαδικαστικά θέματα ήταν στην πραγματικότητα πρόσχημα για σοβαρές, ουσιαστικές διαφωνίες. Η τεράστια πλειονότητα χωρών, ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων, πιστεύει ότι θα υπάρξει διαρκής συμφωνία που θα προστατεύει τον πλανήτη μόνο αν οι υποσχέσεις και οι ενέργειες όλων των χωρών είναι νομικά δεσμευτικές. Κάποιες όμως μεγάλες αναπτυσσόμενες χώρες αρνούνται σήμερα κάτι τέτοιο. Γι' αυτό δεν υπήρξε συναίνεση ώστε η πολιτική συμφωνία της Κοπεγχάγης να φέρει νομικά δεσμευτικό αποτέλεσμα.

Δεν συμφωνήσαμε για μείωση ούτε κατά 50% των παγκόσμιων εκπομπών καυσαερίων ως το 2050, ούτε κατά 80% των εκπομπών ανεπτυγμένων χωρών. Για αμφότερους τους στόχους έθεσε βέτο η Κίνα, παρά τη στήριξή τους από συνασπισμό ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών.

Θα ήταν καλύτερο να αρνηθούμε να συνυπογράψουμε και να αποχωρήσουμε; Όχι. Ένα βέτο στη συμφωνία θα σήμαινε αποχώρηση από την πρόοδο που σημειώθηκε το περασμένο έτος και από τα πραγματικά οφέλη που αποτελούν μέρος της συμφωνίας, μεταξύ των οποίων η χρηματοδότηση των φτωχών χωρών. Κάποιες από τις ισχυρότερες φωνές που μας καλούσαν να υπογράψουμε ανήκαν σε χώρες όπως οι Μαλδίβες και η Αιθιοπία.

Οι συνυπογράφουσες χώρες υιοθέτησαν την αρχή ότι πρέπει να αποτρέψουμε την αύξηση της θερμοκρασίας κατά περισσότερο από 2 βαθμούς Κελσίου. Για πρώτη φορά, αναπτυσσόμενες χώρες μεταξύ των οποίων η Κίνα, αλλά και ανεπτυγμένες, συμφώνησαν σε δεσμεύσεις για τις εκπομπές καυσαερίων την ερχόμενη δεκαετία. Αν εκπληρώσουν τους πιο φιλόδοξους στόχους, θα βρεθούμε σε ελάχιστη απόσταση από αυτό που απαιτείται ώστε να αποτραπεί η αύξηση της θερμοκρασίας πάνω από τους 2 βαθμούς. Οι δεσμεύσεις αυτές για πρώτη φορά θα καταγράφονται και θα ερευνώνται από ανεξάρτητες αρχές, που θα καταθέτουν αναφορές στον ΟΗΕ ανά διετία. Υπήρξε επίσης για πρώτη φορά δέσμευση μεταξύ των πλούσιων κρατών να χρηματοδοτήσουμε την απάντηση στην κλιματική αλλαγή: 10 δισ. δολάρια ετησίως την ερχόμενη τριετία, που θα αυξηθούν στα 100 δισ. ετησίως ως το 2020.

Τους επόμενους μήνες, τα επιτεύγματα αυτά θα πρέπει να παγιωθούν και να επεκταθούν. Πρέπει να φροντίσουμε ώστε ιδίως οι αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Αυστραλία, η Ιαπωνία και η Ε. Ε., να επιτύχουν τις μεγαλύτερες δυνατές μειώσεις εκπομπών ρύπων. Και οι ΗΠΑ όχι μόνο το 17% για το οποίο δεσμεύονται σήμερα, αλλά το περισσότερο δυνατό. Η χρηματοδότηση των φτωχών χωρών πρέπει να είναι άμεση, ενώ θα πρέπει να αυξήσουμε τα έσοδα για την κάλυψη αυτών των στόχων. Το σημαντικότερο είναι να θυμόμαστε ότι καμιά εκστρατεία δεν πετυχαίνει με την πρώτη. Πρέπει να κλιμακώσουμε τις προσπάθειές μας.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 24 Δεκεμβρίου 2009, σ. 16.